

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Dlouhodobý projekt v primární škole

Autorka: Anna Novotná

Vedoucí práce: PhDr. Anna Tomková, PhD.

Diplomová práce Anny Novotné se zabývá uplatněním projektové metody na 1. stupni ZŠ, v praktické části potom diplomantka popisuje realizaci dlouhodobého (ročního) projektu Zdraví ve čtvrté třídě ZŠ. Základními metodami výzkumu, který se zabýval využitím konkrétního projektu ve čtvrté třídě ZŠ, byly rozhovory s pedagogy, analýza dotazníků a akční výzkum. Praktická část je zprávou z tohoto výzkumu, seznamuje nás s výsledky šetření a realizací projektu s připojenými reflexemi.

V teoretické části nás diplomantka seznamuje s hlavními východisky práce: zabývá se současnou primární školou a projektovou metodou. Teoretická část je v souladu s částí praktickou, obě části jsou vyvážené. Zcela jasný však není cíl diplomové práce. V závěru (proč až v závěru?) sice diplomantka píše: „Cílem této práce bylo vytvořit si celkový pohled na projekt v kontextu se vzdělávacími programy, dalšími metodami moderního vyučování, a zvláště se pak zaměřit na dlouhodobý projekt v primární škole, na jeho tvorbu a realizaci,“ takto vymezený cíl však směřuje spíše k samotné autorce, nikoli ke čtenáři diplomové práce. O projektové metodě se můžeme dočíst v odborné literatuře, z níž autorka čerpá, v těchto tématech nepřináší autorka nové poznání, v praktické části potom popisuje roční projekt, významného zhodnocení, které by posunulo prostý popis a základní rovinu reflexe do rovin zobecnění, vymezení podstatného, úskalí, rizik apod. se nedočkáme. Důvodem k tomuto může být fakt, že projekt je dosud neuzavřený, což je vzhledem k tématu práce poměrně zásadní problém (jak popisovat a hodnotit roční projekt, který ještě nebyl dokončen?), očekával bych však alespoň zásadnější zhodnocení již proběhlých částí. Přesto však přináší tato práce zajímavý praktický materiál. Diplomantka navíc ukazuje své pedagogické schopnosti, hledá vlastní cestu k projektu. Je to cesta zatím poměrně jednoduchá, diplomantka je však začínající učitelkou a tato jednoduchost je spíše kladem – ukazuje možné začátky. *Jistě by bylo zajímavé, kdyby autorka pojmenovala, co ji tato zkušenost dala pro další projekty, pro hledání nových cest. Toto téma může diplomantka otevřít při obhajobě diplomové práce.* Každopádně je však ze zprávy zřejmé, že je diplomantka pedagogem, který respektuje děti, vnímá jejich potřeby, zájmy, podporuje samostatnost a tvořivost, je schopna plánovat ale i měnit, variovat...

Přestože autorka nepřináší pro čtenáře výrazné zhodnocení projektu, mohou být mnohé z navržených činností i projekt jako celek pro mnohé studenty i učitele inspirací. V následujících řádcích se však zaměřím spíše na úskalí a problematická místa práce, k nimž by se autorka mohla vztáhnout při obhajobě:

Projekt působí poněkud roztržštěně – jsou si děti vědomy celistvosti projektu? proč je projekt poněkud neuzavřený? zvažovala či zvažuje diplomantka (a spolu s ní děti) nějakou formu výstupů z projektu?

Otázkou pro mě zůstává i míra samostatnosti dětí – v jakých rovinách a fázích projektu počítala diplomantka s vlastní iniciativou dětí, rozhodováním, volbou?

Nejasné je pro mě také to, jak pracuje diplomantka s cíli – proč jsou cíle uvedeny pouze v přípravě projektu – znamená to, že zůstaly takové, jak je naplánovala diplomantka na počátku projektu? proč mezi dílčími jsou na stejné úrovni cíle dlouhodobé či průběžné i cíle krátkodobé, volené pro jednotlivou lekci (půl roku dopředu?)

Problematické je pro mě i naplánování strukturovaného dramatu – jaké je ohnisko dramatu, téma, problémová situace, o čem se mají děti rozhodovat?

I přes výše uvedené nedostatky či problémová místa považuji práci za kvalitní příspěvek k problematice projektového vyučování v primární škole. Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. Miroslav Kád
Mgr. Kád